

13. 11   4-А клас   (2група)   Українська мова   Назаренко Т.В.

Тема. Спостерігаю за чергуванням приголосних звуків у давальному і місцевому відмінках однини

Мета: узагальнити знання про іменники; вчити спостерігати за чергуванням приголосних звуків у давальному і місцевому відмінках однини; удосконалювати навички звуко-буквеного аналізу; розвивати критичне мислення, увагу, спостережливість, пам'ять, усне і писемне мовлення; удосконалювати навички письма; формувати компетентність спілкуватися рідною мовою, соціальну, громадянську компетентності; виховувати повагу до рідної мови, до традицій своєї країни та країн-сусідів.

Сьогодні
10.11.2023

Урок
№33

**Спостерігаю за чергуванням
приголосних звуків у давальному і
місцевому відмінках однини**

Сьогодні
10.11.2023

Емоційне налаштування

Розвивайся, звеселяйся,
моя рідна мово,
У барвінки зодягайся,
моє щире слово.
Колосися житом в полі,
піснею в оселі,
Щоб зростали наші діти
мудрі і веселі.

Сьогодні
10.11.2023

Психологічне налаштування на урок. Вправа «Дерево успіху».

Одягнемо наше дерево. Ті, хто обрав зелені листки, буде успішним на уроці, жовті – активним, оранжеві – старанним. Яке буде «Дерево успіху» – залежить від вас.

Сьогодні
10.11.2023

Повідомлення теми уроку.

- ❖ Сьогодні на уроці ми будемо спостерігати за чергуванням приголосних звуків у давальному і місцевому відмінках однини.
- ❖ Продовжимо подорож Румунією.

Сьогодні
10.11.2023

Хвилинка каліграфії

Принади́йте листона́да

Класна робота

Йр Йй Й й Ыс йд Ыр йо

їй держа́ва дисциплі́на згаду
кіломе́тр життєраді́сний

Сьогодні
10.11.2023

Вправа «Словникові слова».

1. Розгадай ребус. Яке слово заховалось?
2. Запиши це слово.
3. Виконай звуко-буквений аналіз.
4. Склади з цим словом речення.

Сьогодні
10.11.2023

Вправа «Словникові слова». Запиши слово. Виконай звуко-буквений аналіз.
Склади й запиши з цим словом речення.

Мізинець — ...

Сьогодні
10.11.2023

Вправа 1. Ґаджик і Родзинка по-різному записали виділені слова.
Користуючись таблицею, поясни, хто з них помилився.

Я телефоную своїй подруґі.

Я телефоную своїй подрузі.

Сьогодні
10.11.2023

Вправа 1. Ѓаджик і Родзинка по-різному записали виділені слова.
Користуючись таблицею, поясни, хто з них помилився.

Називний відмінок хто? що?	Давальний відмінок кому? чому?	Місцевий відмінок на (у) кому? на (у) чому?
книга рука муха	книзі руці мусі	у книзі в руці на мусі

Проведи дослідження!

1. До якого роду належать подані в таблиці іменники?
2. Які закінчення вони мають у **давальному і місцевому** відмінках?
3. Чергування яких приголосних відбулося в цих відмінках?
4. Перевір свої міркування за правилом.

В іменниках жіночого роду перед закінченням **-і** у давальному і місцевому відмінках однини **кінцеві приголосні основи [г], [к], [х] змінюються на [з'], [ц'], [с']**. Наприклад: *дорога — на дорозі; гуска — гусці; мураха — мурасі*.

Сьогодні
10.11.2023

Вправа 2. Спиши речення з попереднього завдання, вставивши потрібну букву у виділеному слові. Поясни свій вибір.

Я телефоную своїй подру^{гі}.
Я телефоную своїй подру^{зі}.

Сьогодні
10.11.2023

Вправа 2. Спиши речення з попереднього завдання, вставивши потрібну букву у виділеному слові. Поясни свій вибір.

Я телефоную своїй подрузі.

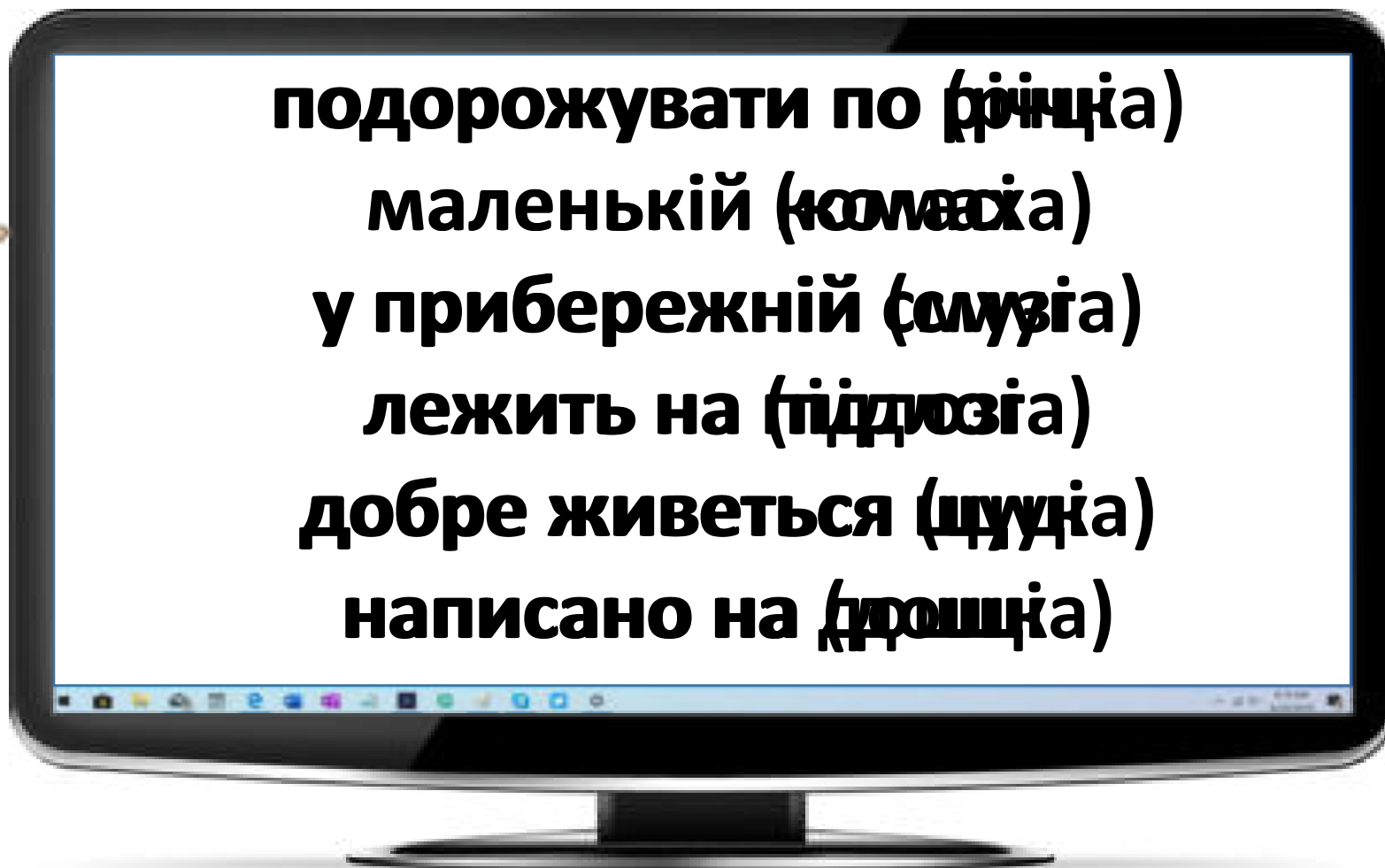
Вправа 2

Сьогодні
10.11.2023

Вправа 3. Запиши сполучення слів, розкривши дужки. Із трьома з них склади й запиши речення.

подорожувати по (річчя)
маленькій (комаша)
у прибережній (музга)
лежить на (підлюзга)
добре живеться (щудна)
написано на (дошца)

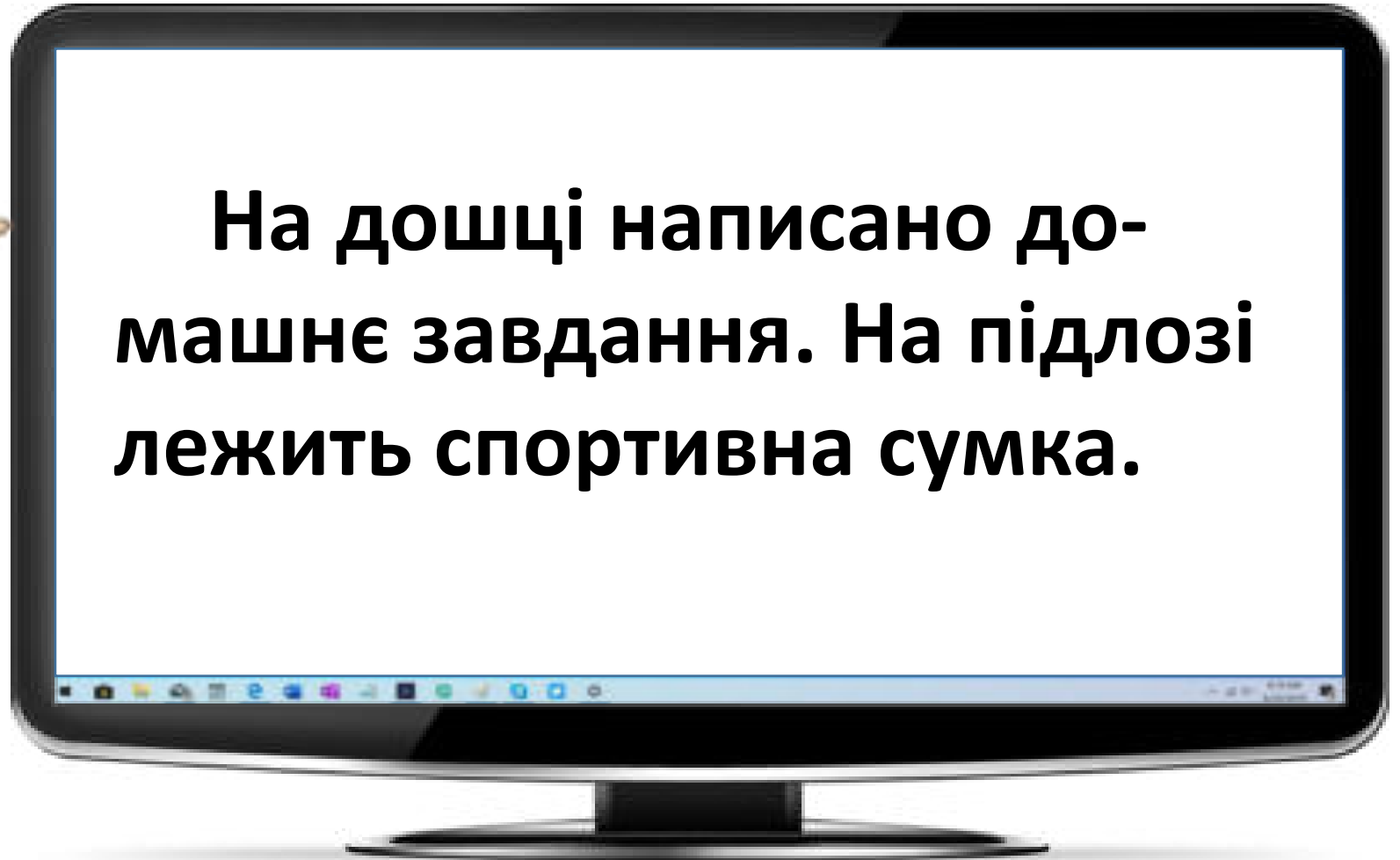

Сьогодні
10.11.2023

Вправа 3. Запиши сполучення слів, розкривши дужки. Із трьома з них склади й запиши речення.

На дошці написано домашнє завдання. На підлозі лежить спортивна сумка.

Сьогодні
10.11.2023

Вправа 4. Прочитай вірш. Випиши пари іменників, у яких відбулося чергування приголосних. Підкресли букви, які позначають звуки, що чергуються. Познач рід цих іменників.

Як виконуєш завдання,
не забудь про чергування.
Як поріг — то на порозі,
ну, а ріг — пиши на розі.
Коли вухо — то у вусі,
як кожух — то у кожусі.
Як урок — то на уроці,
око — порошок в оці.

Алла Свашенко

Сьогодні
10.11.2023

Вправа 4. Прочитай вірш. Випиши пари іменників, у яких відбулося чергування приголосних. Підкресли букви, які позначають звуки, що чергуються. Познач рід цих іменників.

^{Ч.р.}Поріг — на поро^{Ч.р.}зі, ріг — на
^{С.р.}ро^{Ч.р.}зі, ву^{Ч.р.}хо — у ву^{С.р.}сі, ко^{Ч.р.}жу^{С.р.}х — у
^{Ч.р.}ко^{С.р.}жу^{Ч.р.}сі, уро^{С.р.}к — на уро^{С.р.}ці, о^{С.р.}ко —
 в о^{С.р.}ці.

Вправа 4

Сьогодні
10.11.2023

Вправа 5. Зроби висновок про чергування приголосних у вписаних словах.
Перевір себе за правилом.

У деяких іменниках чоловічого і середнього роду в місцевому відмінку однини кінцеві приголосні основи [г], [к], [х] змінюються на [з'], [ц'], [с']. Наприклад: *луг — у лузі; бік — на боці; вухо — у вусі.*

Сьогодні
10.11.2023

Вправа 6. Щебетунчик дізнався про національні страви румунів. Прочитай і ти. Чи доводилося тобі куштувати страви румунської кухні?

Улюбленими національними стравами румунів є кукурудзяна мамалиґа й голубці у виноградному листі.
Мамалиґа замінює румунам навіть

Сьогодні
10.11.2023

Вправа 6. Щебетунчик дізнався про національні страви румунів. Прочитай і ти. Чи доводилося тобі куштувати страви румунської кухні?

хліб. Це круто зварена каша з кукурудзяного борошна. Ріжуть вощеною ниткою або дерев'яним ножом на шматки й подають зі шкварками, сиром, грибами, смаженою рибою. Є й інші варіанти подачі мамалиґи.

Сьогодні
10.11.2023

Рефлексія «Загадкові листи».

Обери лист, який ти хочеш відкрити
(для відкриття по листі варто натиснути)

Сьогодні
на уроці
я навчився/
навчилася...

На уроці
я
запам'ятав/
запам'ятала
...

Найкраще
мені
вдалося...

Найбільше
мені
сподобалося
...

Урок
завершую з
настроєм...

Труднощі
виникали...

Сьогодні
10.11.2023

Пояснення домашнього завдання.

**Підручник с.50,
вправа 8.**
Спиши речення,
розкривши дужки.
Познач відмінок
змінених слів.

Роботу надсилайте на платформу Human, або електронну пошту tnazarenko544@ukr.net

Бажаю успіхів!